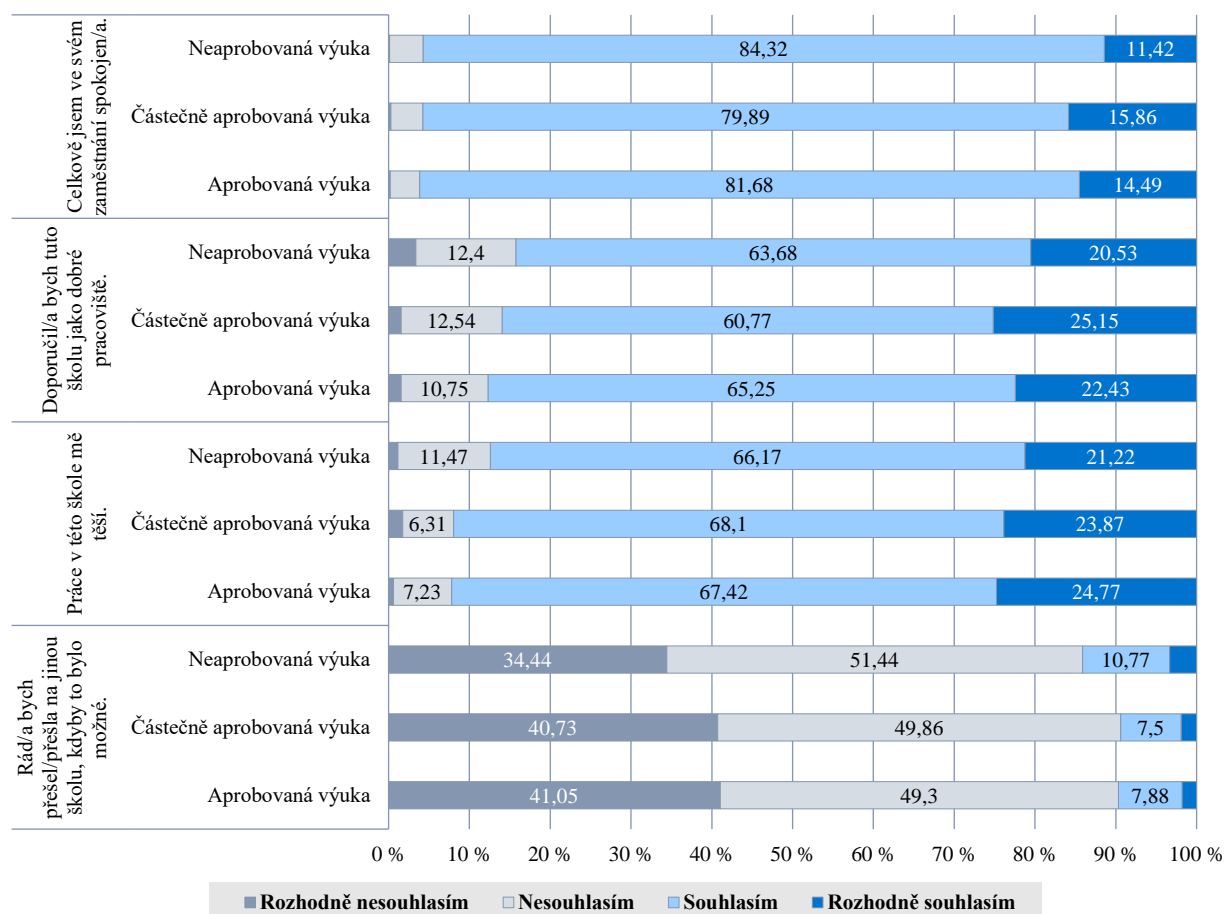

Pokud rozebereme daný index spokojenosti s pracovním prostředím a sledujeme jednotlivé podíly učitelů dle jejich souhlasu s výroky, které tento index konstruují, je zřejmé, že eventuální nespokojenost učitelů má pravděpodobně jiné důvody než ty spojené se školou. Učitelé, kteří učí aprobovaně, mají taktéž o něco málo vyšší spokojenost s pracovním prostředím oproti učitelům, kteří učí své předměty pouze neaprobovaně. Stejně tak existuje o několik málo procent více učitelů, kteří nevyučují aprobovaně a kteří by rádi přešli na jinou školu. Rozdíly mezi podíly učitelů jsou nicméně naprosto minimální, aprobovanost výuky proto nelze chápat jako příčinu eventuální nespokojenosti učitelů s pracovním prostředím, spíše jako jednu z průvodních charakteristik učitelů, která je o něco málo pravděpodobnější u učitelů nespokojených s pracovním prostředím.

GRAF 13 | Podíly učitelů dle souhlasu s výroky v problematice spokojenosti s pracovním prostředím, tříděno dle aprobovanosti výuky

Zdroj: TALIS 2018

Poznámka: Chybovost v každé kategorii v rozmezí 1–5 % (vyšší chybovost u větších kategoriích).

Dalšími oblastmi, ve kterých lze hledat podstatné faktory ovlivňující spokojenost učitelů (a tím podporu učitelského a školního klimatu), je obecné vnímání profese učitele a její postavení ve společnosti a v neposlední řadě možnost dalšího profesního rozvoje v rámci aktivit DVPP, které může určitá skupina pedagogů chápat jako podstatnou podmínku spokojenosti se zaměstnáním.

První zmíněnou oblast šetření TALIS 2018 měří pomocí tří hlavních indexů, sledujících osobní přínos profese učitele (zda profese učitele naplňuje vnitřní očekávání každého učitele), společenský přínos profese učitele (zda profese učitele naplňuje vnější očekávání každého učitele) a také vnímání hodnotového a politického vlivu profese učitele (zda je profese učitele veřejností vnímána jako ta, která ovlivňuje podstatné hodnotové a politické směřování země v oblasti vzdělávání). Lze říci, že pro spokojenost učitelů je nutné harmonicky rozvíjet všechny tři úrovně vnímání profese učitele. Učitel potřebuje jak vnitřní, tak vnější uspokojení a potřebuje mít reálný vliv v oblasti, které se věnuje.

Graf 14 sleduje tři výše zmíněné indexy (pozn. indexy jsou centrovány na hodnotu 10, nejsou nicméně vzájemně spolehlivě porovnatelné – je nutné srovnávat kategorie v rámci každého indexu zvláště). Je patrné, že u učitelů s delší pedagogickou praxí dochází k jistému poklesu průměru u všech tří indexů. S výjimkou společenského přínosu pedagogické profese, kde se pohybujeme na pomyslné hranici statistické významnosti, jsou všechny rozdíly statisticky